

Årsrapport 2021

AB Stokab

Rapport från
Stadsrevisionen
Nr 36, 2022

Dnr: RVK 2022/38

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelsers ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmannarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till

AB Stokab

Årsrapport 2021

Lekmannarevisorn har avslutat revisionen av AB Stokabs verksamhet under 2021.

Härmed överlämnas bifogad årsrapport till AB Stokabs styrelse för kännedom med möjlighet till yttrande senast den 30 juni 2022.

Ulla-Britt Ling-Vannerus
Lekmannarevisor

Sammanfattning

I denna rapport redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionskontorets granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Sammantaget bedöms att AB Stokab i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Bedömningen grundar sig på om det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål för verksamheten samt om lagstiftning och andra föreskrifter efterlevts.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Under året har revisionskontoret genomfört granskningar som omfattat synpunkter och klagomål. Granskningen visar att bolaget har fungerande rutiner för hantering av synpunkter och klagomål i enlighet med stadens program för kvalitetsutveckling. Den interna kontrollen i granskad rutin bedöms tillräcklig.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Bolaget har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendationer i föregående års granskningar.

Innehåll

1	Årets granskning	1
2	Verksamhet och ekonomi	2
2.1	Verksamhetsmässigt resultat.....	2
2.2	Ekonomiskt resultat	2
2.2.1	<i>Finansiellt resultat</i>	3
2.2.2	<i>Investeringar</i>	3
3	Intern kontroll.....	4
3.1	Bolagets arbete med intern kontroll.....	4
3.2	Synpunkter och klagomål	5
4	Uppföljning av tidigare års granskning	6
	Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	7
	Bilaga 2 – Bedömningskriterier	8

1 Årets granskning

Årligen prövar lekmannarevisorn om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll

Revisionen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och utifrån bolagsordning samt fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av bolagets verksamhet. Kriterier för bedömning redovisas i bilaga 2.

I rapporten redovisas resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar. En uppföljning av hur bolaget har beaktat rekommendationer i tidigare års granskning redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 1.

Lekmannarevisorn för bolaget är Ulla-Britt Ling-Vannerus och suppleant är Gunnar Ågren. I granskningen har lekmannarevisorn biträtt av revisionskontoret. Granskningen har genomförts av granskningsansvarig Örjan Palmqvist och Katja Robleto m.fl. vid revisionskontoret. Parallellt med lekmannarevisionen har revision utförts enligt ABL 10 kap. under ledning av auktoriserad revisor Oscar Wall vid EY.

Lekmannarevisorn granskar om bolaget sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Räkenskaperna granskas av den auktoriserade revisorn. Bolagets interna kontroll granskas både av lekmannarevisorn och av den auktoriserade revisorn. Under granskningsåret har planering, information och samverkan skett mellan lekmannarevisorn och den auktoriserade revisorn.

Årsrapporten har faktakontrollerats av bolaget.

2 Verksamhet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas granskning av om bolagets resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål och ägardirektiv samt följt de beslut, riktlinjer, lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för bolaget.

2.1 Verksamhetsmässigt resultat

Bolaget bedöms i allt väsentligt ha bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt. Bedömningen grundar sig på granskning av bolagets redovisningar och på de granskningar som genomförts under året.

Bolaget har redovisat resultat av beslutande mål. Redovisningen ger rimliga förutsättningar för att bedöma måluppfyllelse.

I bolagets rapportering redovisar bolaget att det bidrar till att uppfylla fullmäktiges inriktningsmål. Bolaget bedömer att samtliga av kommunfullmäktiges tolv verksamhetsmål som berör bolaget har uppfyllts.

Uppföljning av ägardirektiven ingår i bolagets rapportering. Bolaget har formulerat aktiviteter och vissa fall indikationer till ägardirektiven. Revisionskontoret har översiktligt följt upp hur bolaget arbetar med fullmäktiges ägardirektiv. Bolaget har redovisat genomförda aktiviteter kopplat till ägardirektiven i tertialrapporter och bokslut. Enligt ägardirektiven ansvarar bolaget för att fibernätet byggs ut och förtätas för att möta framtida efterfrågan inom 5G och Internet of Things (IoT). Bolaget bedömer att indikatorn antal levererade fiberförbindelser efter ny- och merförsäljning uppnås delvis. Något som förklaras av lägre orderingångar. Utfallet för indikatorn ligger i linje med föregående år.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grunder för bolagets målbedömning.

2.2 Ekonomiskt resultat

Bolaget bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

2.2.1 Finansiellt resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto samt investeringsutfall.

Bolaget redovisar följande utfall och avvikelser för år 2021.

Resultat (mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Avvikelse 2021,%	Utfall 2020
Intäkter	806	803	-3	0 %	821
Kostnader	-565	-559	6	1 %	555
varav av- och nedskrivningar	-254	-243	10	4 %	250
Finansnetto	-6	-4	2	33 %	3
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	235	240	5	2 %	261

AB Stokab resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 240 mnkr, vilket är 5 mnkr högre än fullmäktiges resultatkrav.

Verksamhetens intäkter och kostnader är i nivå med budget. Under året har bolaget haft en något lägre orderingång och lägre nätrelaterade kostnader.

Jämfört med 2020 har verksamhetens intäkter minskat med 18 mnkr (2 procent), vilket hänförs till en ökad konsolidering på marknaden och att kunder beställer med en i huvudsak lägre snittintäkt. Verksamhetens kostnader exkl. avskrivningar och finansiella poster har i jämförelse med föregående år ökat med 4 mnkr (1 procent), vilket förklaras av ökade driftkostnader.

2.2.2 Investeringar

Investeringsverksamhet (mnkr)	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Budget-avvikelse 2020
Investeringar	200	138	62	13

Bolagets utfall för investeringsverksamheten avviker med 62 mnkr i förhållande till budget. Prognossäkerheten gentemot budget avviker med 31 procent. Enligt bolagets redovisning förklaras avvikelserna bland annat av en lägre volym utbyggnad av Internet of Things (IoT) och 5G och att stadens beslut kring detta senarelagts.

Bolaget har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

3 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av bolagets interna kontroll. Av granskningen framgår bland annat i vilken utsträckning den interna kontrollen är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Vidare om det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Den samlade bedömningen är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Bedömningen grundar sig på iakttagelser som redovisas i avsnitt 3.1 och 3.2.

3.1 Bolagets arbete med intern kontroll

Arbetet med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning. Vidare finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner.

Bolaget har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och förhindra avsiktliga samt oavsiktliga fel. Det finns riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs. Revisionskontoret har genomfört en granskning av om bolaget hanterar klagomål och synpunkter från allmänhet och brukare på ett tillfredsställande sätt. Av granskningen framgår att bolaget har fungerande rutiner för hantering av synpunkter och klagomål som inkommer till bolaget i enlighet med stadens program för kvalitetsutveckling. Ytterligare information redovisas under avsnitt 3.2.

Bolaget genomför årliga analyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att verksamhetens mål ska uppnås. Bolaget har i sin internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker. Kontrollerna, enligt den interna kontrollplanen, följs upp systematiskt och fortlöpande. De avvikelser som påträffats kommer att redovisas för styrelsen i mars 2022. Enligt uppgift har de kontroller som genomförts inte uppvisat några större brister. År 2019 rekommenderade revisionen att bolaget skulle tydliggöra sambandet mellan riskanalysen och internkontrollplanen. Årets granskning visar att bolaget har åtgärdat revisionens rekommendation.

Bolaget har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Rapporteringen ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

3.2 Synpunkter och klagomål

En granskning har genomförts för att bedöma om bolaget hanterar klagomål och synpunkter från allmänhet och brukare på ett tillfredsställande sätt. Den sammanfattande bedömningen är att bolaget har fungerande rutiner för hantering av synpunkter och klagomål som inkommer till bolaget i enlighet med stadens program för kvalitetsutveckling.

Bolaget har rutiner för hantering av synpunkter och klagomål. Rutinen uppdateras av bolagets registrator om förändringar inträffar. Av rutinen framgår bland annat att alla handläggare som får ett ärende via telefon, e-post eller på annat sätt ska skicka ärendet till bolagets registrator som diarieför ärendet. En bekräftelse skickas sedan till avsändaren för synpunkten/klagomålet om att ärendet inkommit till bolaget. Inga svarstider lämnas dock i bekräftelsen till avsändaren. Bolaget registrerar inkomna synpunkter och klagomål i ett diarium. Rapportering av inkomna ärenden sker regelbundet till företagsledningen.

De två inkomna ärendena som kommit till bolaget under 2021 har avslutats, och anmälarna har fått svar om sitt ärende. På bolagets hemsida framgår hur man kan kontakta bolaget vid synpunkter, klagomål eller avbrott. En informationsbrevlåda och telefonnummer finns på hemsidan. Bolaget får in lite synpunkter och klagomål från allmänheten. De flesta synpunkter och klagomål som inkommer är från företag.

Bolaget följer upp processen med synpunkter och klagomål i internkontrollplanen 2021. Bolaget åtgärdar synpunkter och klagomål om de går att åtgärdas. Kvalitetshöjningar för bolaget är enligt uppgift svårt att göra då klagomålen ofta beror på avbrott i internettrafiken. Andra synpunkter som exempelvis uppgrävda gräsmattor åtgärdas så långt det går.

4 Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av bolagets verksamhet har utmynnat i en rekommendation. Revisionen gör årligen uppföljningar för att bedöma om bolaget har vidtagit åtgärder utifrån tidigare lämnade rekommendationer. Rekommendationer som följts upp under 2021 redovisas i bilaga 1.

Uppföljning visar att bolaget har vidtagit åtgärder utifrån revisionens rekommendation.

Bilaga 1 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

Årlig och fördjupad granskning

Årsrapport	Rekommendation	Ja – vidtagit åtgärder	Delvis – vidtagit åtgärder	Nej – inte vidtagit åtgärder	Kommentar
ÅR 2019	Bolaget bör tydliggöra sambandet mellan riskanalysen och internkontrollplanen	X			Bolaget har tydliggjort sambandet mellan riskanalysen och internkontrollplanen.

Bilaga 2 – Bedömningskriterier

Nedan redovisas de kriterier som ligger till grund för gjorda bedömningar. Bedömningarna avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Analysen i rapporten är underlag till lekmannarevisorns slutliga bedömning av bolaget Lekmannarevisorn kan rikta anmärkning till en styrelseledamot eller VD.

Detta redovisas i bolagets granskningsrapport.

Verksamhet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att bolaget har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten.

Bedömningskriterier

Bolaget:

- Har ett resultat som är förenligt med fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer.
- Har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Har bedrivit verksamheten enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i allt väsentligt tillfredsställande, delvis tillfredsställande eller inte tillfredsställande.

I allt väsentligt tillfredsställande   Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.

Delvis tillfredsställande   Bedömningskriterier bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.

Inte tillfredsställande

Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av styrelse, - eller bolagsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs. Det lämnas en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten.

Bedömningskriterier

Bolaget:

- Har en organisation med tydlig fördelning av ansvar och befogenheter för att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
- Följer systematiskt och fortlöpande upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Genomför riskanalyser som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås. Nämnden/styrelsen har i en internkontrollplan fastställt vilka åtgärder som ska hantera prioriterade risker.
- Har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
- Följer upp den interna kontrollen systematiskt och fortlöpande.
- Har en rapportering som ger en aktuell, rättvisande och tillförlitlig information om verksamhet och ekonomi.

Bedömning:

Bedömningen ges utifrån en tregradig skala, i huvudsak tillräcklig, delvis tillräcklig eller inte tillräcklig.

I huvudsak tillräcklig	Bedömningskriterierna är i allt väsentligt uppfyllda. Det kan förekomma mindre avvikelser. Ev. rekommendationer behöver åtgärdas.
Delvis tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms delvis uppfyllda. Påpekade brister behöver åtgärdas utifrån lämnade rekommendationer.
Inte tillräcklig	Bedömningskriterierna bedöms inte vara uppfyllda. Det finns väsentliga brister som behöver åtgärdas så fort som möjligt utifrån lämnade rekommendationer.